Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 (0)88 699 1100
Telefax +31 (0)88 699 0165

De minister van Veiligheid en Justitie
d.t.v. de directeur Wetgeving en Juridische Zaken
mw. A.G. van Dijk
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onderdeel	Parket Generaal
Contactpersoon	
Doorkiesnummer(s)	
Datum	9 maart 2015
Ons kenmerk	PaG/HR/8337
Uw kenmerk	615347
Bijlage(n)	-
Onderwerp	Zienswijze i.v.m. amendementen Wetsvoorstel uitbreiding disciplinaire maatregelen rechterlijke macht

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte mevrouw Van Dijk,

Bij brief van 12 februari 2015 heeft u het College gevraagd zijn zienswijze te geven op een aantal amendementen die zijn ingediend bij het wetsvoorstel[1] tot Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enige andere wetten. Deze wetswijziging betreft de mogelijkheden om ten aanzien van voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren disciplinaire maatregelen op te leggen en tevens andere maatregelen te treffen.

Het College heeft met belangstelling kennis genomen van de onderscheiden amendementen en is gaarne bereid daarover te adviseren. Het advies wordt beperkt tot drie amendementen die naar het oordeel van het College commentaar behoeven.

TK 2014-2015, 33 861 nr. 10 (VOG)

Het voorgestelde amendement regelt dat een rechterlijke ambtenaar na de benoeming kan worden gevraagd om opnieuw een VOG te overleggen. Toegelicht wordt dat rechters over het algemeen een langdurig dienstverband aangaan, waarbij het mogelijk is dat men enige tijd na de benoeming een misstap begaat. Er wordt een behoefte gevoeld om, als extra vorm van toezicht, de mogelijkheid in het leven te roepen na enige tijd opnieuw van een rechterlijk te ambtenaar te vragen een VOG te overleggen. Met de voorgestelde wijziging wordt een beter inzicht beoogd in het gedrag van de

[1] Kamerstukken 33 861

rechter en diens integriteit. Het College merkt op dat dit amendement, blijkens de redactie en de verwijzing naar het nieuwe artikel 4a Wrra, ook ziet op rechterlijke ambtenaren binnen het openbaar ministerie.

Het amendement bevat een 'kan-bepaling'. Dit laat ruimte voor een verschil in toepassing. Het College kan zich dan ook indenken dat — indien het amendement wordt overgenomen — wordt toegevoegd dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld. Voor het overige staat het College neutraal tegenover dit amendement.

Het College wijst voor de volledigheid nog wel op het feit dat het openbaar ministerie op grond van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens aan werkgevers (strafvorderlijke) informatie kan verstrekken over een werknemer of lid van een beroepsgroep die wordt verdacht van of is veroordeeld wegens een strafbaar feit. Dergelijke verstrekkingen zijn incident-gebonden en uiteraard met voorschriften en (wettelijke) waarborgen omkleed. De grenzen van die bevoegdheid zijn uitgewerkt in de wet en in een zogenoemde Aanwijzing van het College. Verstrekking vindt plaats indien het OM daar aanleiding toe ziet. Bijvoorbeeld omdat er door het handelen van de betrokkene twijfels zijn ontstaan over diens (beroepsmatig) functioneren of dat diens handelwijze de integriteit van de overheid of die beroepsgroep aantast. De informatie kan door de werkgever uitsluitend worden gebruikt ten behoeve van de beoordeling van de vraag of een rechtspositionele dan wel tuchtrechtelijke maatregel moet worden getroffen.

TK 2014-2015, 33 861 nr. 12 (waarschuwing)
Met dit amendement wordt geregeld dat naast de disciplinaire maatregelen van schriftelijke berisping, schorsing en ontslag eveneens de disciplinaire maatregel van schriftelijke waarschuwing kan worden opgelegd. Hoewel dit amendement ziet op de voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren, ziet het College aanleiding tot het maken van de volgende opmerking.

De introductie van de straf van 'waarschuwing' — zoals met dit amendement wordt voorgesteld — betekent dat aan rechters andere (lichte) maatregelen kunnen worden opgelegd dan aan officieren van justitie. Daar komt bij dat in de memorie van toelichting bij onderdeel E (artikel 46ca) is opgemerkt dat er sprake is geweest van een terminologische wijziging, waarbij het belangrijk is gevonden dat de term 'berisping' beter dan de term 'schriftelijke waarschuwing' uitdrukt dat de maatregel geen vrijblijvend karakter heeft. Het College wijst er voorts op dat in de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep aan het begrip 'waarschuwing' ook wel de betekenis wordt toegekend van een 'normaal sturingsmiddel in de interne verhoudingen, waartegen geen rechtsmiddel open staat.'

Het College is dan ook van oordeel dat het opnieuw introduceren van de disciplinaire maatregel van schriftelijke waarschuwing, nadat eerder is vastgesteld dat deze kwalificatie niet voldoet, geen verbetering van het wetsvoorstel betekent.

TK 2014-2015, 33 861 nr. 15 (overeenstemmingsvereiste)
Dit amendement beoogt te regelen dat niet langer overeenstemming dient te bestaan met de Sectorcommissie rechterlijke macht over voorstellen strekkende tot invoering, wijziging of intrekking van regelingen die aangelegenheden betreffen waarop artikel 48, eerste lid, betrekking heeft en waaraan individuele rechterlijke ambtenaren en rechterlijke ambtenaren in opleiding rechten kunnen ontlenen dan wel die plichten voor hen kunnen meebrengen, voordat deze ten uitvoer kunnen worden gebracht. De Sectorcommissie rechterlijke macht wordt met het amendement een adviserende rol toebedeeld.

Het College stelt voorop dat dit een aangelegenheid van andere orde betreft. In die zin past terughoudendheid.
Bepalend bij de vraag of vakbond of vereniging van ambtenaren toegelaten kan worden tot een sectortafel is de mate waarin zij als representatief kunnen worden aangemerkt. Voor het College staat buiten discussie dat de NVVR aan dat criterium voldoet. Daarnaast betekent het amendement een breuk met een kabinetslijn die eind jaren '80 is ingezet (sectoralisatie van het overleg en normalisering van de arbeidsverhoudingen). Hoewel de wetgevende macht vanzelfsprekend haar rol moet kunnen invullen, leidt het opvolgen van het amendement er toe dat de NVVR een slechtere positie krijgt dan andere vakbonden (in vergelijkbare gremia binnen de andere Rijkssectoren). In lijn daarmee laat het zich — gelet op de onafhankelijkheid waarmee zij het werk moeten kunnen uitoefenen - niet goed uitleggen dat rechterlijke ambtenaren met minder bescherming genoegen zouden moeten nemen dan ander overheidspersoneel.

Hoogachtend,
Het College van procureurs-generaal

H.J. Bolhaar